34ste jaar. — Nr 28. Dinsdag 8 Maart 1887.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt nr 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, 8 MAART.

Gemeente raad.

Zitting van donderdag 10 maart 1887 om 5 uren 's avonds.

DAGORDE :

1. Werken uit te voeren aan den stadswal bij het Vermeulenstraatje.
2. Verkoop van boomen wassende tusschen de Hasseltsche poort en het Vermeulenstraatje.
3. Stadsmotten ; gezondmakingswerken, plan, bestek, vraag van subsidie.
4. Buurtwegen ; verbetering van den weg nº 5, te Mulken.
5. Id. weg van Henis, plan van rechtlijning.
6. Id. Bloirstraat, aanbesteding der kiezelwerken.
7º Afrekening met de M. H. Christiaens voor hetgeen betreft de werken uitgevoerd tusschen de Hasseltsche en de Kruispoort.
8. Reclamatie tegen het verkoop van brandkolen door karren staande in de straten der stad.
9. Reclamatie tegen de aankoopen gedaan op de marktdagen, buiten de door het reglement bepaalde plaatsen.
10. Alignement gevraagd door M. H. Christiaens ten einde te bouwen in de Statiestraat, op eenen grond toebehoorende aan het seminarie van Luik, in pacht bij Mgr wº Genin.
11º Koninklijk atheneum en middelbare school ; besturend bureel ; hernieuwing.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de **mars** 1887, est en vente chez M. COLLÉE libraire, Grand'Place, 37-39, à Tongres. Prix 25 centimes.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 25 MAART aanstaande.

BINNENLAND.

Drie kinderen speelden vrijdag te Luik, nabij eene riool, waarlangs kokend water van een stoomketel wegloopt. Een hunner viel er in en werd op de ijselijkste wijze verbrand. Toen men het uit het kokende bad kon verlossen, was het reeds dood. De droefheid der ouders, die de kinderen streng verboden hadden, daar te spelen, is onbeschrijfelijk.

— Men schrijft uit Brussel :

De koning heeft eene som van 500 fr. gezonden voor de voorzienigheidskas der werklieden van de *Compagnie des Bronzes*. Men weet dat Z. M. over eenige dagen een bezoek in de werkhuizen dezer maatschappij heeft afgelegd en het gieten van een bronzen standbeeld heeft bijgewoond.

— Eenige dagen geleden, overleed in het St-Jans-gasthuis, te Brussel, eene negerin, die gedurende een twaalftal jaren gewoond had in een publiek huis der rue St-Laurent, dier stad. Zij was er gekend onder den naam van *Coco*. Die negerin, geboren te San-Louis (Senegal,) is aan eene longteering bezweken, na gedurende drie maanden in dit gesticht verpleegd te zijn. De begrafenis moest plaats hebben op het kerkhof van Evere.

Een paar dagen daarna werd aan het schepencollege van Brussel een naamlooze brief gezonden, samengesteld uit letters uit een dagblad gesneden, waardoor bekend gemaakt werd dat men de bediende van den stedelijken begrafenisdienst bedrogen had en dat de doodskist, in plaats van het lijk der negerin, niets dan aarde, steenen en eene kachelbuis bevatte.

De heer schepen De Mot deelde dien brief dadelijk aan het parket mede, dat tot de ontgraving deed overgaan.

De naamlooze brief zegde de waarheid : de doodskist bevatte stukken hout en eene kachelbuis in een laken gewikkeld.

Het parket begaf zich naar het gasthuis om den bestuurder en de inwonende geneesheeren te ondervragen. Uit het onderzoek bleek dat de geneesheer Houzé, dienstoverste, aan den houder van het huis der rue St-Laurent de vergunning gevraagd en bekomen had om de lijkschouwing der negerin te doen in 't belang der wetenschap. De bestuurder van het gasthuis beweert dat hem die geschrevene toelating ter hand gesteld werd, doch het is buiten zijne weet dat het lijk uit de kist genomen en vervangen werd door de stukken hout en de kachelbuis.

Toen het parket zich aanbood was het lijk der negerin reeds afgekookt. Het geraamte werd in beslag genomen en naar het parket overgebracht. Alhoewel dit alles gedaan werd in 't belang der wetenschap, is eene vervolging ingespannen voor ontvreemding van een lijk.

De *Indépendance* van heden meldt, dat de algemeene raad der hospicien den bestuurder van St-Jans-Hospitaal eene straf heeft opgelegd van eene maand opschorsing van bediening met berooving van jaarwedde, en een strengen blaam aan den geneesheer pichtig van in plaats van het lijk der negerin stukken hout en eene kachelbuis in de kist gelegd te hebben.

— *Mijnramp te Quaregnon.* — Eene schrikkelijke mijnramp heeft vrijdag te Quaregnon, provincie Henegouwen, plaats gehad.

Het is in den put *La boule* van de koolmijn 24 *actions* dat de ontplofling zich heeft voorgedaan, vrijdag avond om 8 ure.

Er waren een twee honderdtal personen in den put werkzaam. De ophaalmuit is in den ophaalweg vastgeraakt en men kan dus alleen in den put bij middel van den *cuffat*. De redding zal dus zeer traag en moeilijk gaan.

De mijn behoort aan de « vennootschap der 24 *Actions* » en is bekend onder den naam Sainte-Désirée. In deze mijn worden vier kolenlagen gevonden, welke doorsneden worden door twee galerijen, eene op 404, de andere op 495 meters diepte. De ontplofling heeft in de benedenste galerij plaats gevonden, doch ook hoogerop verwoesting aangericht. Op het oogenblik der ontplofling waren 240 mannen in de mijn werkzaam.

Uit de bovenste galerij is een zeker aantal werklieden gered, maar op eene diepte van ongeveer 450 meters was de schacht verstopt door de ingestorte aarde, zoodat men daar beneden niet kon doordringen. Bijna al de arbeiders, die op het oogenblik buiten de mijn waren, zijn onder leiding der twee bestuurders aan het werk getogen om den verstopten gang open te maken. Te 4 uur 's morgens werden de drie eerste lijken gevonden, spoedig daarna vijf zwaar gekwetsten en twee mannen die nagenoeg ongedeerd waren. Omtrent het lot van ongeveer 200 arbeiders die nog bedolven zitten, keerde men toen in de grootste ongerustheid.

De meesten konden er het leven niet afbrengen, want de instortende aarde en steenen, de vlammen en de rook waarmede de ontplofling vergezeld ging, moeten samengewerkt hebben om de ongelukkigen te doen omkomen.

De gouverneur der provincie Henegauwen en de ambtenaren van de rechterlijke macht zijn op de plaats der ramp aanwezig. Zooals gewoonlijk, verdiept men zich in gissingen over de oorzaak der ontplofling. De mijngaz kan ontvlamd zijn bij het openen eener nieuwe galerij, of eene mijnwerkerslamp kan gebroken zijn door onvoorzichtigheid of door nedervallende stukken steen. Uit de twee ongedeerd te voorschijn gekomen arbeiders is niets te halen.

De laatste berichten zijn van heden morgend 5 tot 6 uur. Men had toen de benedenste galerij bereikt. Een zestigtal mijnwerkers waren ontkomen. Het aantal dooden wordt op 144 geschat. Vele lijken zijn geheel zwart, het gevolg van verstikking, andere verpletterd of zwaar verminkt.

Eene vreeselijke bijzonderheid is dat de bevolking van het district, onder den indruk van de ramp, in eenen toestand van versufling schijnt te verkeeren. De kroegen zijn vol bezoekers, waarvan sommigen stomdronken. Eene vrouw, wier man en twee zonen zijn omgekomen, bediend rustig de gasten in hare herberg, en heeft slechts na en dan moeite om hare tranen te bedwingen.

In de kolendistricten in het Noorden van Frankryk zijn, naar aanleiding van deze ontplofling, buitengewone maatregelen van voorzichtigheid voorgeschreven.

Ziehier nog eenige bijzonderheden genomen uit de verschillende depechen die ons toegekomen zijn :

De ontplofling van grauwvuur, in de mijn nabij de statie van Paturages, is gevolgd geworden door eene instorting die verschrikkelijk was. Geen enkele der ophaalbakken kon werken.

De ingenieurs, die in de mijn waren gedaald, zijn bovengekomen. Zij verklaren dat er niet de minste hoop is een enkel slachtoffer levend aan te treffen.

Zeventien werklieden zijn levend boven kunnen gehaald worden, doch er werden gisteren 190 lampen aan de arbeiders ter hand gesteld.

Wonderen van zelfopoffering worden door de werklieden der rabarige putten aan de dag gelegd.

Er zijn drie slachtoffers in een zelfde huisgezin en vier in een ander.

Vijf levende mijnwerkers, maar gevaarlijk gewond zijn bovengehaald, alsook twee geredden, maar deze schijnen zinneloos en men kan geene enkele inlichting van hen verkrijgen.

Er heerscht eene onbeschrijfelijke ontroering in gansch de Borinage. Hartroerende tooneelen hebben plaats aan den ingang der mijn.

Het is om 8 ½ ure dat in den put *Les Pettis*, der mijn *La Boule*, de ontplofling plaats heeft gehad.

Nooit heeft men heviger ontplofling gekend, iets wat zonderling kan genoemd worden is, dat de ontplofling plaats heeft gehad zonder brand te veroorzaken.

Verscheidene werklieden bevinden zich aan de barakken, hunne verslagenheid is zoo groot dat zij geen enkel woord uiten.

De reddingswerken worden met een onbeschrijfelijken iever voortgezet. Een dikken mist hangt over de plaats des onheils, die er zooveel te akeliger uitziet. De menigte groeit aan, maar is nog altijd met verstomming verslagen.

Ziehier hoe in kort een mijnwerker, Bielle, genaamd, en die aan de ramp ontsnapt is, het geval verhaald : Een schrikkelijk geluid trof mijne ooren, op het oogenblik dat ik ten gronde werd geworpen, ik gevoelde onbeschrijfelijke pijn in het hoofd, het was alsof mijne haren met geweld werden uitgerukt, ik was bedwelmd. Toen ik tot mij zelven kwam bevond ik, dat eene grauwvuurontplofling had plaats gehad, mijne lamp was uitgedoofd, ik trachtte mij op te richten ; onmogelijk, ik kroop voort op handen en voeten, mij overal kwetsend, ik moest zoo honderd meters ver kruipen, ik was weldra uitgeput en viel nogmaals in bezwijming, om tot mij zelve te komen toen men mij aanraakte om mij te verlossen.

De menigte groeit nog altijd aan, nog altijd dezelfde stilte, die weldra in een onbeschrijfelijk gekerm en geklaag zal veranderen, wanneer men de slachtoffers zal beginnen aan te brengen.

Men seint uit Paturages, 5 maart : Reeds in den vroegen morgend begeven talrijke groepen mijnwerkers zich naar de mijn, waar de ontplofling plaats greep.

De huizen waar men leden der familie mist zijn allen te herkennen aan de gesloten blinden.

Menige kantien is den ganschen nacht opengebleven, waar er over het ongeluk geredetwist werd.

Om 1 uur 's morgens had men reeds 14 lijken opgehaald, waaronder 3 vrouwen. Men heeft de ophaling gedurende eenige uren moeten opschorsen omdat eene der gaanderijen gestremd was door paardenlijken ; verscheidenen dezer dieren liggen reeds op den koer en zijn met stroo bedekt.

Om 8 uren 25 minuten kondigt de klok den ophaalbak aan, het eerste lijk studs 's morgens boven brengende.

In eene groote zaal ligt eene laag stroo, en daarop lijnwaad uitgespreid. Drie groote kuipen met warm water staan er bij.

De kleederen van de lijken die er worden binnengebracht worden in stukken gesneden en het lijk gewasschen, daarna op bovengenoemd bed uitgestrekt. Het zijn vrouwen die dit verschrikkelijk werk verrichten.

Een voor een, worden nu de lijken binnengebracht, zij zijn afschuwelijk om zien, allen verbrand, verminkt, sommige zijn gansch het aangezicht verbrijzeld.

Binnen den tijd van een uur worden er 15 bovengebracht.

Als de lijken gewasschen zijn tracht men ze te herkennen en laat men de ouders en bloedverwanten binnen.

De tooneelen beschrijven die dan plaats grijpen, is onmogelijk. Het gehuil der vaders, moeders, echtgenoten en bovenal der kinderen, die een gedooden zoon, echtgenoot, vader of broeder herkennen, is verschrikkelijk.

Als de lijken herkend zijn, worden zij oogenblikkelijk in eene kist gesloten en met een kanion weggevoerd. De familien, die hunne bloedverwanten opeischen, krijgen ze naar huis.

Groepen mijnwerkers bespreken het ongeluk en doen klachten hooren over de geringe loonen voor het gevaarvolle werk.

Er wordt ook gezegd dat er sinds lang gaz in de groeven bevonden is. Een onderzoek zal noodig zijn.

Twee mijnwerkers die men levend had bovengebracht zijn overleden. Zij waren schrikkelijk verbrand aan het gelaat en aan de handen.

De maatschappij der 24 *Actions* geeft 50 fr. voor de begraving van ieder slachtoffer. Zij levert de doodkist. Zij zal eene vergadering houden om te beslissen welke maatregelen er moeten genomen worden in het belang der familien van de slachtoffers.

De graaf van Vlaanderen en prins Boudewyn, vergezeld van den gouverneur der provincie, ordonnancie-officieren en hoogere ambtenaren van het bestuur der spoorwegen, zijn zondag morgend de plaats des onheils komen bezoeken. Een bijzondere trein had hen naar Paturages gevoerd. Zij zijn tegenwoordig geweest bij de ophaling van lijken, onder andere van datgene van een jong meisje.

De graaf van Vlaanderen en prins Boudewyn hebben de verschillende lokalen der mijn bezocht Zij hebben zich begeven naar het huis van een der slachtoffers, namelijk Emile Verdiere.

Eenige oogenblikken na het vertrek van den graaf is de heer minister de Moreau aangekomen, vergezeld van eenige overheidspersonen.

De graaf van Vlaanderen heeft in naam van den koning, eene som van 10,000 fr. gegeven, en in eigen naam 2000 fr., voor de familien der slachtoffers.

De gouverneur van Henegouwen, de heer hertog d'Ursel, heeft 1000 fr. gegeven, ten voordeele der familien der slachtoffers.

Gisteren maandag morgend om 7 uur, zijn de begravingen der slachtoffers begonnen.

Het uitzicht der gemeente Quaregnon en der omliggende plaatsen is doodsch. Aan vele gevels van huizen wappert eene zwarte vlag.

De ellende is groot. Er zijn slachtoffers, die eene weduwe met zes kinderen nalaten !

Een der slachtoffers, een meisje, stond op trouwen. Haar lijk is nog niet bovengebracht.

Een vader met zijne twee zonen, waarvan een sedert 2 maanden getrouwd, zijn onder de dooden.

— Men meldt uit Bergen, 5 maart :

Vandersmissen, oud volksvertegenwoordiger van Brussel, heeft sedert zijn verblijf in de gevangenis van Bergen, nog geenen « gezonden dag » gehad. Men beweert dat hij aan eene leverziekte lijdt en zijne eetmalen mogen voortdurend geleverd worden door het *Café de l'Espérance*.

— De telephoon tusschen Brussel en Parys heeft veel werk. Van nu al worden dagelijks vijftig tot zestig telefonische depechen gewisseld tusschen die twee steden.

— *De kanon gieterij van Krupp.* — Veel is er reeds gesproken over de groote kanongieterij van den vermaarden Krupp te Essen. Een duitsch dagblad bevat nog de volgende bijzonderheden over de reusachtige uitbreiding harer werkhuizen :

Velen denken dat Krupp alleen kanonnen giet. Dat is niet zoo ; het grootste gedeelte van hetgeen uit zijne werkhuizen komt bestaat in rails, raderen, staven, schroeven, enz. Met zijn geschut is hij niet goedkoop. Zoo vroeg hij onlangs aan Engeland voor twee kanonnen de kleinigheid van 20 millioen mark.

In de werkplaatsen zijn 155 ovens, 439 stoomketels, 450 stoommachienen met een totaal van 18,500 peerdenkracht, 82 stoomhamers, enz, enz. In de stad Essen hebben de terreinen der onderneming eene uitgestrektheid van 225 hektaren. Tijdens de beste optelling bedroeg het aantal zijner werklie 19,605. In de leste jaren werden jaarlijks 7 à 4 millioenen kubieke meters gaz verbruikt. Daar er nu electrisch licht wordt gebruikt, is dit cijfer aanzienlijk afgenomen. De arbeiders werken daags 12 à 15 uren ; binnen dien tijd mogen zij zich onderhalf uur rusten. 's Zondags en op de grootste feestdagen staat het werk totaal stil.

Het huis waar Alfred Krupp geboren werd bestaat nog en wordt door hem als een heiligdom bewaard. Hij heeft het laten photographeeren en de afbeeldingen laten uitdeelen aan zijne werklie. Eenige uren buiten Essen bewoont hij thans met zijn eenigen zoon eene prachtige villa. Zijn jaarlijksch inkomen wordt geschat op 5 millioen mark (6 ½ millioen frank).

Hoewel Krupp bijna zijn geheel leven versleet met het zoeken naar nieuwe uitvindingen en het doen van proefnemingen, verloor hij toch nooit het welzijn zijner onderschikten uit het oog. In 1865 liet hij voor zijn steeds aangegroeid personeel 140 huizen bouwen. Daar hij er jaarlijks bijbouwde is dat cijfer thans geklommen tot 4000 woningen met meer dan 16,000 bewoners. In die arbeiderswijken zijn er schoone en breede straten aangebracht; men vindt er voorts kosthuizen, waar 2000 ongetrouwde werklieden wonen, 150 schoone huizen voor de hoogere beambten, 2 badinrichtingen, 2 ziekenhuizen, verscheidene scholen, katholieke en protestantsche kerken, enz.

Elke woning is weinig van huur en heeft een klein hofken. Elke werkman moet lid zijn van een ziekten-en pensioenfonds. Bij sterfgeval worden de begraafkosten aan de familie uitgekeerd. Bekwame geneesheeren en heelkundigen zijn aan de inrichting met vaste jaarwedde verbonden. Aan degenen die niet meer werken kunnen en aan weduwe en wezen wordt een pensioen verstrekt ; degenen die blijkens bewijs van den geneesheer door ziekte verhinderd zijn te werken, ontvangen ondersteuning.

Krupp heeft met een groot aantal levensverzekeringsmaatschappijen overeenkomsten gesloten ; elke werkman kan diegene nemen die hij verkiest. Eindelijk heeft hij nog een instelling in 't leven geroepen tot goedkoope verschaffing van levensbehoeften : brood, vleesch, bier, kruideniers-waren, schoenen, kleeren, meubelen, enz. Van deze goedkoope inrichting kunnen alle Essenaars genieten, ook zij die niet in dienst zijn der fabriek.

In strijd met hun oorlogszuchtigen arbeid, zijn de werklie der kanongieterijen buitengewoon vreedzame lieden, wier veroveringzucht niet verder uitstrekt dan tot het pakken van menig *Schopken* deugdelijk Beiersch bier.

Zij zijn tevreden en het beste bewijs ligt hierin : werkstakingen of socialisten zijn te Essen onbekende dingen.

Politiek overzicht.

HET DUITSCH PARLEMENT.

De nieuwe Rijksdag heeft zijn bureel aangesteld. Er werden voor de eerste voorzitterschap 285 stemmen uitgebracht, waarvan 184 voor den heer von Wedel-Piesdorf, conservateur, 2 voor den heer Windthorst en 99 witte briefjes. Er hebben zich eenige afgevaardigden onthouden. De heer von Wedel-Piesdorf werd gekozen. Wanneer hij bezit van den voorzitterszetel nam, drukte hij aan de vergadering zijne bedankingen uit. Tot eersten ondervoorzitter werd daarna de heer Buhl gekozen en tot tweeden, de heer Hertling, die weigerde en in wiens plaats dan de heer Unruhebomst, der rijkspartij gekozen werd.

OVERZIENING DER MEIWETTEN.

De bisschop van Fulda heeft, volgens men uit Berlyn telegrafeert, in de commissie der Heerenkamer de wijzigingen ontwikkeld, die hij aan het westontwerp van overziening meiwetten zou willen gebracht zien. Gelijkvormig den wensch van de conferentie der bischoppen vroeg hij eerst dat de wet aan de bischoppen het volstrekt recht zou erkennen om seminarien en godsgeleerde faculteiten te openen, waar het hun zou goed schijnen. Hij vroeg vervolgens de wet af te schaffen, rakende het openstaan der bisdommen en die opzichtens het beheer der openstaande bisdommen.

De commissie heeft de eerste vraag verworpen en de twee anderen verdaagd.